



Verdal kommune
Møteprotokoll

Utvalg: Komité plan og samfunn
Møtested: Kommunestyresalen, Verdal Rådhus
Dato: 15.01.2019
Tid: 09:00-14:50
Til stede: 9 representanter.
Repr. Karl B. Hoel ble erklært inhabil under sak 5/19. Trude Hom tiltrådte.
Til stede: 9 representanter.

Før møtet ble satt var det befaring i Tromsdalen. Torbjørn Sellæg fikk permisjon fra befaringen.

Faste medlemmer som møtte:

Navn	Funksjon	Reprenterer
Karl Bernhard Hoel	Medlem	SP
Torbjørn Sellæg	Medlem	H
Birgitte Skjørholm Dillan	Medlem	SP
Arvid Wold	Medlem	MDG
Ove Morten Haugan	Leder	AP
Anne Segtnan	Medlem	SP
Oddleiv Aksnes	Nestleder	H
Jorunn Dahling	Medlem	AP
Fatima Almanea	Medlem	AP

Varamedlemmer som møtte: Ingen.

Fra administrasjonen møtte:

Navn	Stilling
Trond Selseth	Kommunalsjef samfunn
Petter Voll	Virksomhetsleder landbruk, miljø og arealforvaltning
Inger Storstad	Utvalgssekretær

SAKLISTE
MØTE I KOMITÉ PLAN OG SAMFUNN
15. JANUAR 2019

Saksnr	Innhold
PS 1/19	Godkjenning av møteprotokoll
PS 2/19	Referatsak
PS 3/19	Detaljregulering Tromsdalen kalkbrudd og deponi - sluttbehandling
PS 4/19	Detaljregulering Stiklestad allé 2-8 (helsebygg og Verdal vgs.) - 5038/23/44 m.fl.
PS 5/19	Ny Behandling av Kommunedelplan for E6 Åsen - Mære Gjennom Verdal kommune.
PS 6/19	Detaljregulering for Nordgata 9, 11 og 13 - 5038/19/75 m.fl.
PS 7/19	Oppnevning av nytt varamedlem til Trafikksikkerhetsutvalget for resten av valgperioden 2015-2019
PS 8/19	Andre saker

PS 1/19 Godkjenning av møteprotokoll

Saksprotokoll i Komité plan og samfunn - 15.01.2019

BEHANDLING:

Lederen fremmet følgende forslag til vedtak:

Protokoll fra møte i Komité plan og samfunn 04.12.18 godkjennes.

Ved votering ble forslaget enstemmig vedtatt.

VEDTAK:

Protokoll fra møte i Komité plan og samfunn 04.12.18 godkjennes.

PS 2/19 Referatsak

Saksprotokoll i Komité plan og samfunn - 15.01.2019

BEHANDLING:

Lederen fremmet følgende forslag til vedtak:

Referatene tas til orientering.

Ved votering ble forslaget enstemmig vedtatt.

VEDTAK:

Referatene tas til orientering.

PS 3/19 Detaljregulering Tromsdalen kalkbrudd og deponi - sluttbehandling

Saksprotokoll i Komité plan og samfunn - 15.01.2019

BEHANDLING:

Utdelt i møtet: Brev datert 14.01.19 fra Verdalskalk.

AP v/Ove M. Haugan fremmet følgende utsettelsesforslag:

Komiteen finner ikke at utredningen gir godt nok beslutningsgrunnlag, og begrunner dette i følgende:

I saksframlegget redegjør rådmannen for status/framdrift på spesielt to andre saker som angår bruddet i Tromsdalen:

- 1. Klage fra Naturvernforbundet på Fylkesmannens utslippstillatelse*
- 2. Vegdirektoratets avslag på Verdalskalk AS sin søknad om dispensasjon fra totalvektbestemmelsene for vogntog (kjøring med 70 tonn totalvekt)*

Hver for seg, og ikke minst samlet, vil Miljødirektoratet og Vegdirektoratet sine konklusjoner i disse to sakene ha potensielt stor betydning for Verdal kommunes politiske behandling av reguleringsplanen. Komiteen finner det derfor ikke forsvarlig å invitere kommunestyret til endelig planvedtak før disse to sakene er endelig avklart.

På bakgrunn av dette utsettes saken.

Saken legges på nytt fram til politisk behandling når følgende er utredet:

- Ved politisk behandling av kommunedelplanen i 2013 la kommunestyret etappevis drift/uttak inn som grunnforutsetning for en framtidig reguleringsplan. Som følge av dette ble det lagt inn en rekkefølgebestemmelse i kommunedelplanen for når de ulike arealene innenfor formålsgrensen skulle tas i bruk til råstoffutvinning. Dette er ikke fulgt opp av administrasjonen. I tråd med Kommunedelplan Tromsdalen pkt. 2.1.2 tas derfor bestemmelse om etappevis drift/uttak inn i reguleringsplanen – slik som også både Fylkesmannen og NVE gir faglige råd om i sine høringsuttalelser.
- I rekkefølgebestemmelse vedr. krav om gang- og sykkelveg, langs fv. 72 på strekningen Valstad - Sundbyvegen/Skjørdalsskardet, endres begrepet «transportvolum» til «uttaksvolum.»
- Av saksframlegget framgår det at det hefter uklarheter knyttet til innholdet i Verdalskalk AS og Trøndelag fylkeskommune sin avtale om G/S-veg langs Fv. 72. Verdal kommune er ikke avtalepart her, men avtalens innhold har stor betydning for den helhetlige, politiske vurderingen kommunestyret til slutt må gjøre. Eventuelle uklarheter som hefter ved avtalen søkes derfor oppklart.

MDG v/Arvid Wold fremmet følgende utsettelsesforslag:

Saken utsettes og utredes i henhold til punkt 4 i framleggingen

Innledning

Grunnlaget for detaljreguleringen i Tromsdalen er knyttet til gjeldende kommunedelplan for Tromsdalen av 2013. Undertegnede er av den oppfatning at denne kommunedelplanen representerer et svært uheldig vedtak sett med langsiktige ressursforvaltningsmessige, økologiske, historiske og mulige framtidige kommunaløkonomiske øyne. Det er også slik at en gjeldende kommunedelplan kan kjennes ugyldig hvis det finnes grunnlag for det. Undertegnede er av den oppfatning at det faktisk finnes gode argumenter for dette, og at det er ønskelig at dette utredes, noe som vil medføre at sluttbehandling av endelig reguleringsplan må utsettes.

Argumenter som er lagt til grunn.

1. Utgangspunkt

- Det er et utgangspunkt at Verdalskalk skal sikres ressurstilgang på basis av den framleieavtale de har med Norcem og den uttakskonsesjon de har. Det er viktig å sikre arbeidsplassene knyttet til Verdalskalk, da de er viktige både for bedriften og for Verdal som kommune, særlig de ansatte som bor og skatter i kommunen.
- Etter min oppfatning er det ellers slik at alt med kalkvirksomheten i Tromsdalen er knyttet til det vi i andre sammenhenger kaller en «U-landstruktur» i den betydning at alt er knyttet til utenbygds/utenlandske kapitalinteresser som sjelden legger igjen mer av verdiskapningen til lokalsamfunn og kommune enn det de må. Den eierinstans som hevder det meste av grunneierretten har hovedkontor i Oslo, Storebrand. Den som har hoveduttakskonsesjon, Norcem, er nå knyttet til et stort utenlandsk konsern med noen industriallegg i Norge, men ikke i Verdal. Verdalskalk er eid av både norske utenbygds og utenlandske aktører. Det synes også å være slik at selv om det aller meste av verdiskapningen skjer i regi av Verdalskalk, sitter ikke Verdalskalk igjen med stort mer enn det som kreves for å utvikle og drive virksomheten. Ellers synes mye av verdiskapningen å finne sin vei i regi av Franzefoss m.fl. sin faktureringsmodell.

2. Noen historiske vedtak av uheldig karakter

- *Etter min mening er det ikke første gang majoriteten av kommunepolitikere i Verdal har gjort forhastede og lite framtidrettede vedtak, hvor man ikke klarte å overskue uheldige konsekvenser i ettertid. Men som en begynnelse, skal jeg henvise til et positivt og framtidrettet vedtak med støtte i Stortinget, kommunens kjøp av Verdalsgodset/Værdalsbruket i 1908. Imidlertid ble oppfølgingen etter mitt syn dårlig.*
- *Alt i vårdagene 1912, under stort tidspress, ble det politisk flertall for å selge Verdalsbruket til utenbygds interesser, dvs. to store oppdelte allmenningsområder, og det aller meste av matrikulert gårdsskog og utmark til nesten 80 gårdsbruk i øvre Verdal, i alt nesten 60 % av kommunens areal. Det som var av kommersiell interesse den gang, var tilgang til tømmer. Og kjøper fikk i henhold til «Jord- og skogbruksloven av 1909», konsesjon på erverv av skoggrunn, i prinsippet et begrenset erverv av grunn. Etter frigjøringen i 1905 ble det, takket være partiet Venstres posisjon, satt i gang en prosess med utvikling av en rekke konsesjonslover, viktige fundamenter for dagens velferdsstat. Og mens man forhandlet om Verdalsbrukssalget i 1912 og sluttførte skyldelingsforretningene for alle berørte gårdsbruk i 1914, så kom også den nye konsesjonsloven for kalkvirksomhet av 1914. For å si det på en annen måte: Mange har sett NRKs dokumentarserie, Lykkelandet som ble vist i 2018. Om oljenasjonen Norge. Men det skjedde noe grunnleggende viktig forut for oppdagelsen av store oljeforekomster på den norske sokkel. Og det var det arbeidet som ble gjort i regi av daværende havrettsminister Jens Evensen, som var sentral i å sikre norsk territoriell rett til den norske kontinentalsokkelen mm. At det kunne være viktig i forhold til norsk utnyttelse av de biologiske ressurser i våre havområder var ganske selvsagt, men det ble også pekt på ressurser som muligens kunne finnes i havbunnen, og som det i ettertid viste seg å være i rikt monn. Verdal hadde ingen «Jens Evensen-type» i tiden omkring 1912. Hvis vi hadde, kan man se for seg at vilkårene i kjøpekontrakten ville ha hatt med seg følgende/tilsvarende punkt: «Eventuelle mineralske forekomster i grunnen medfølger ikke, men tilhører Verdal kommune.», i og med at det «bare» var skoggrunnen som ble solgt, og som man tok seg betalt for. Da ville en del av verdiskapingen knyttet til kalkuttak tilfalt Verdal kommune som en slags grunnrente, ikke Verdalsbruket/Storebrand og Norcem*
- *I ettertid har måten å selge på vist seg å føre til en rekke konflikter og rettsaker i ulike rettsinstanser, minst to for Høyesterett. Årsakene kan være ulike, men mange er knyttet til at andre ressurser knyttet til grunneierrett de senere tiårene har fått kommersiell interesse som rett til jakt og fiske og som i Verdal i 1912 i alt vesentlig ble forbeholdt de eksisterende gårdsbruk, noe selger Verdal Kommune hele tiden i etterkant har forholdt seg likegyldig eller helt uinteressert i. Det kan nevnes at Verdalsbruket/Storebrand gikk til søksmål mot ca. 160 gårdsbruk i 2016 ovenfor Jordskifteretten med ønske om å få til en bruksordning mellom beiterett/beitepraksis og jaktrett, to bruksretter som Verdalsbruket i prinsippet heller aldri kjøpte/ervert, men som de nå fullt og helt i prinsippet ønsker å erverve, uten annet enn juridiske saksomkostninger. Dette er en sak som sannsynligvis vil pågå i flere år framover, og sannsynligvis med opprinnelig selger, Verdal kommune, som passiv og likegyldig tilskuer.*

- *Jeg vil også nevne Verdal kommunes holdning i de første årene av 1990-tallet, da eierskapet til Verdalsbruket kom i spill, særlig grunnet det at § 7-1 i «Lov om forsikringsvirksomhet» satte en stopper for Storebrands fortsatte eierskap til Værdalsbruket AS. Kommunes klart anti-lokaldemokratiske holdning, og vilje og ønske om aktivt å bryte norsk lov på minst to områder, med aktiv motarbeiding av lokale interesser, fikk avgjørende innflytelse på resultatet. Framtidig historisk gjennomgang av dette sakskompleks vil kunne kaste dokumenterbart lys over om Verdal kommunes saksprosess og holdning den gang vil stå seg for historiens dom. Det er, oppsummerende, min holdning at vi atter står i fare for å gjøre et vedtak som er uheldig for Verdal kommune på lang sikt.*

3. Videre innledning om årsak til ønske om utsettelse.

I Verdal har vi en ordfører som i større avisoppslag i 2018 har stått fram og uttrykt ønske om ordninger som kunne gi en rimelig økonomisk tilbakeføring til vertskommuner av den totale verdiskaping ved større naturinngrep og uttak av viktige og nyttige naturressurser. Som pekt på ovenfor, kunne Verdal kommune i 1912, med et enkelt grep, sikret seg grunneierskap til eventuelle mineralske /geologisk interessante forekomster under solgt skoggrunn, og således vært en foregangskommune. Den muligheten ble i hastverket i 1912 verken tenkt eller vurdert, og man lot toget gå.

En viktig anførsel gjelder følgende forhold, i hovedsak knyttet til et framtidig perspektiv. Hvis vi stiller spørsmål om hvilke næringer som muligens kan komme inn som erstatning når «olje- og gass-alderen» for alvor ebber ut, enten på mangel av forekomster, eller mer sannsynlig, av presserende miljø- og klimamessige årsaker, det trenger ikke ligge så mange 10- år fram i tid, så er oftest svaret knyttet til havbruk og utnyttelse av geologiske/mineralske naturressurser. Innenfor begge disse områder er det ikke usannsynlig at det vil presse seg fram økonomiske ordninger med en type grunnrente/ressursavgift til fordel for berørte kommuner, særlig der utnyttelsen av naturressursene er knyttet til utenbygds/utenlandske aktører. I Norge har vi også et nokså sterkt prinsipp at nye lover og regler ikke skal ha tilbakevirkende kraft.

*Med det foreliggende saksframlegg har kommunen som reguleringsmyndighet på en måte vederlagsfritt gitt fra seg det meste av mulig innflytelse når det gjelder utnyttelsen av en stor og viktig naturressurs, og åpnet for et meget omfattende naturinngrep. **Det er en mulig fare for** at kommunen da kan gå glipp av framtidige økonomiske kompensasjonsordninger hvis de blir etablert og hvis grunnlaget for slike ikke gis tilbakevirkende kraft. Vi ser jo også at høringsparten NVE uttrykker forundring over at det ikke ønskes mer etappevis reguleringsforordning slik at man kan tilpasse naturinngrepet i forhold til faktisk markedsutvikling, som i seg selv er ganske usikker i denne konkrete saken*

4. Krav om å få gjennomgått grunnlaget for muligheten for å kjennet vedtaket om kommunedelplanen for Tromsdalen i 2013 som ugyldig.

De forhold som ønskes gjennomgått enkeltvis og samlet, er som følger:

- *Det forhold at den omtalte kommunedelplan i stor grad er privatfinansiert av Verdalskalk, kan ha medført at man i velvillighet ikke har gått grundig nok inn på vurderinger av viktige/mulige konsekvenser.*

- *Det synes å være slik at etter gjeldende Plan og Bygningslov og Forvaltningslov er den tidshorison man legger til grunn i denne konkrete saken sterkt avvikende i forhold til vanlig/anbefalt tidshorison. Dette er et forhold som ønskes vurdert enkeltvis og samlet med de andre punktene.*
- *Så er det snakk om tilstrekkelig hensyntaken til langsiktig og mest mulig bærekraftig ressursforvaltning. Kalkforekomsten i Tromsdalen er jo særlig kjent for sin gode kvalitet knyttet til renhet. Dette kan forplikte oss til en ressursbruk og forvaltning som kan komme mange framtidige generasjoner til gode. For å sikre dette kan det av og til være behov for å regulere en ren kvantitativ markedstilnærming. Ingen slike vurderinger synes å ha vært gjort i denne saken, hvor rekkefølgekrav og uttakskvantum for å forplikte seg til å bygge alternativ transport til Verdal Havn har stått mer i sentrum. Det begynner å bli allment akseptert at man på alle nivå i samfunnet står foran «det grønne skiftet» hvor vi må lære oss å utnytte fornybare/kretsløps ressurser på en langsiktig og bærekraftig måte, og en langt strengere husholdning av ikke fornybare/lagerressurser som kalken i Tromsdalen tilhører. Slike aspekter ved saken er ikke vurdert.*
- *Vi må heller ikke glemme de økologiske og miljømessige aspekter ved saken. Kalkforekomsten i Tromsdalen består i hovedsak av kalsiumkarbonat (CaCo₃), og representerer i slik sammenheng en betydelig binding av klimagassen karbondioksyd (Co₂) i berggrunnen på linje med andre fossilbaserte forekomster som olje, gass og kull. Ved uttak og bruk vil mye av den bundne karbondioksyd i kalken bli frigjort, nesten uansett bruksmåte. Så godt som all bundet karbondioksyd i kalken blir for eksempel frigjort når kalken brennes, slik som Norfrakalk gjør i Verdal. Her er det snakk om betydelige kvanta, men hvor noe stammer fra den fossilbaserte spillolje som brukes som energikilde. Med den korte tidshorisonen vi har foran oss med å redusere klimagassen karbindioksyd fra fossile lagerressurskilder for dergjennom å begrense uheldige klimaendringer, kan man ikke utelukke at det i nær framtid vil komme begrensninger på uttak og utnyttelse også av kalkforekomster. Ikke noe av dette synes å være vurdert i denne saken. Dette peker i samme retning som punktet ovenfor, med behov for langsiktig og bærekraftig husholdning med slik type ressurser, knyttet til «det grønne skiftet»*
- *Det siste punktet som bør gå inn i vurderingen er det omtalte forhold at det på kortere eller lengere sikt kan bli utviklet økonomiske kompensasjons-ordninger for kommuner med store naturinngrep, særlig der utenbygds/utenlandske aktører står for aktiviteten, og muligheten for at Verdal kan gå glipp av dette på grunn av et for lite framtidsforutseende perspektiv og saksvedtak, og det at en ny ordning sannsynligvis ikke kan gis tilbakevirkende kraft. Dette forhold ønskes også vurdert.*
- *Det utelukkes ikke at andre forhold burde vært trukket inn, men undertegnede mener dette er tilstrekkelig for å få fremmet og vurdert saken.*

Det ble først votert over MDG v/Arvid Wold sitt utsettelsesforslag. 1 stemte for forslaget. 8 stemte mot.

Det ble så votert over AP v/Ove M. Haugan sitt utsettelsesforslag. 4 stemte for forslaget. 5 stemte mot.

SP v/Birgitte S. Dillan fremmet følgende tilleggsforslag til rådmannens innstilling:
I rekkefølgebestemmelsen vedr. krav om gang- og sykkelveg, langs FV72 på strekningen Valstad-Sundbyvegen/Skjørdalsskardet, endres begrepet «transportvolum» til «uttaksvolum».

Høyre v/Oddleiv Aksnes fremmet følgende tilleggsforslag til rådmannens innstilling:
*Transportvolum legges til grunn for tidligere vedtatte rekkefølgebestemmelsene vedr. både gang og sykkelvei, og logistikkønsning utenfor offentlig vei.
Reguleringsplan og bestemmelser justeres iht dette.*

Votering:

Det ble først votert over H v/Oddleiv Aksnes sitt forslag. Forslaget fikk 3 stemmer. 6 stemte mot.

Det ble så votert over SP v/Birgitte S. Dillan sitt forslag. Forslaget fikk 6 stemmer. 3 stemte mot.

Det ble til slutt votert samlet over rådmannens innstilling og vedtatte tilleggsforslag. Enstemmig vedtatt.

INNSTILLING:

Det gjøres følgende endringer:

Hensynssone H540 grønnstruktur justeres ned til ca. 50 meter nordvest for eksisterende hytte.

Vedlagte forslag til detaljregulering datert 07.04.2017, sist revidert 08.11.2018, og med overnevnte endring, vedtas iht. plan- og bygningslovens § 12-12.

I rekkefølgebestemmelsen vedr. krav om gang- og sykkelveg, langs FV72 på strekningen Valstad-Sundbyvegen/Skjørdalsskardet, endres begrepet «transportvolum» til «uttaksvolum».

PS 4/19 Detaljregulering Stiklestad allé 2-8 (helsebygg og Verdal vgs.) - 5038/23/44 m.fl.

Saksprotokoll i Komité plan og samfunn - 15.01.2019

BEHANDLING:

H v/Oddleiv Aksnes fremmet følgende alternative forslag til rådmannens forslag til siste avsnitt:
Jordbruksarealet som ligger på nordsiden av Kvisla, BOP6, skal ikke tas ut av bruk som jordbruksareal, før det blir aktuelt med oppføring av bygg eller utløser behov for parkeringsareal for helsebygget eller Verdal videregående skole.

Det ble først votert alternativt mellom H v/Oddleiv Aksnes sitt alternative forslag og rådmannens forslag. H v/Oddleiv Aksnes sitt forslag fikk 2 stemmer. 7 stemte for rådmannens forslag.

Det ble så votert over rådmannens forslag til vedtak. Enstemmig vedtatt.

VEDTAK:

Forslag til detaljregulering for Stiklestad allé legges ut til offentlig ettersyn og høring iht. plan- og bygningslovens § 12-10 når følgende endringer er innarbeidet i planforslaget:

Det tas følgende bestemmelse inn i planforslaget som nytt pkt. 7.2

Jordbruksarealet som ligger på nordsiden av Kvisla, BOP6, skal ikke tas ut av bruk som jordbruksareal, før det blir aktuelt med oppføring av bygg til undervisningsformål.

PS 5/19 Ny Behandling av Kommunedelplan for E6 Åsen - Mære Gjennom Verdal kommune.

Saksprotokoll i Komité plan og samfunn - 15.01.2019

BEHANDLING:

Repr. Karl B. Hoel ba om å få vurdert sin habilitet da han er grunneier – og også medlem av aksjonsgruppen. Ved votering ble Karl B. Hoel enstemmig erklært inhabil, jfr. forvaltningslovens § 6 pkt. a). Repr. Trude Holm tiltrådte.

SP v/Birgitte S. Dillan fremmet følgende tilleggsforslag til rådmannens forslag til vedtak (nye kulepunkt 3 og 4):

- Alternativ B for Fleskhus uten kryss
- Alternativ A for Fleskhus med kryss

Det ble først votert over tilleggsforslaget fra SP v/Birgitte S. Dillan. Forslaget ble enstemmig vedtatt.

Det ble så votert over rådmannens forslag til vedtak med vedtatte tilleggsforslag. Enstemmig vedtatt.

VEDTAK:

Forslag til kommunedelplan for E6 Åsen-Mære, datert 19.12. 2017, legges fram for høring og offentlig ettersyn. Det legges ut plankart for alternative traseer i tillegg til det som fremgår av anbefalt trase i dokumentene i selve kommunedelplanen:

- Alternativ B for Fleskhus med kryss
- Alternativ A/D for Rinnleiret
- Alternativ B for Fleskhus uten kryss
- Alternativ A for Fleskhus med kryss

PS 6/19 Detaljregulering for Nordgata 9, 11 og 13 - 5038/19/75 m.fl.

Saksprotokoll i Komité plan og samfunn - 15.01.2019

BEHANDLING:

Ved votering ble rådmannens forslag til vedtak enstemmig vedtatt.

VEDTAK:

Vedlagte planforslag avvises med hjemmel i plan- og bygningslovens § 12-11, da det er ønskelig med et planforslag, som med tanke på parkeringsløsninger spesielt, er mer i samsvar med gjeldende kommunedelplan for Verdal by, vedtatt 29.05.2017, og gatebruksplan tatt til orientering i kommunestyret 31.10.2016.

PS 7/19 Oppnevning av nytt varamedlem til Trafikksikkerhetsutvalget for resten av valgperioden 2015-2019

Saksprotokoll i Komité plan og samfunn - 15.01.2019

BEHANDLING:

SP v/Birgitte S. Dillan fremmet følgende forslag:

Karl B. Hoel velges som nytt varamedlem til Trafikksikkerhetsutvalget for resten av valgperioden 2015-2019.

Ved votering ble forslaget enstemmig vedtatt.

VEDTAK:

Karl B. Hoel velges som nytt varamedlem til Trafikksikkerhetsutvalget for resten av valgperioden 2015-2019.

PS 8/19 Andre saker

Saksprotokoll i Komité plan og samfunn - 15.01.2019

BEHANDLING:

Repr. Anne Segtnan. Ang. medvirkningsdag 31.01.19.

Rådmannen svarte.